

Sted, hvor Danmark multigvis kan faa en Havn. Jeg hører til dem, som ikke have opgivet Troen paa, at der ved Hørboøre kan bygges en Havn, og at en saadan vilde være til overordentlig stor Nytte for Jylland, er der vel ingen, der tvivler om. — Under Nr. 19 foreslaas en Jærnbane fra Høbeltoft til Torsager Station. Den maa jeg modsætte mig saa længe, som den stiles til Torsager Station, idet det forekommer mig, at det er korrekt, at den føres til Rhyomgaard Station, som er Sammenknytningspunktet for to Linier, den ene fra Aarhus, den anden fra Randers, stilede mod Grenaa. Det vilde efter min Mening være alene i den ene Rys, nemlig Aarhus's Favør, om man undgik Knudepunktet Rhyomgaard og sammenknyttede Høbeltoftbanen med Aarhus — Rhyomgaardbanen ved Torsager Station. — Ogsaa jeg er en Modstander af Forslaget under Nr. 20, fordi det er en Gaffelbane. Det forekommer mig, at den sidste Passus af Forslaget, Bestemmelsen om den Gren, der skal sendes mod Eshjærg, er en ren Utilbørlighed, fordi den gaar parallelt med Statsbanen. Det forekommer mig, at naar man faar en Jærnbane fra Rymindegab til Varde, er man saa godt forbunden med Eshjærg gennem Statsbanen, at man maa kunne undvære denne Gren. — Den Jærnbane, som nævnes under Nr. 22, anser jeg for absolut utilladelig, saa længe den fremtræder i den Form, den har her i Lovforslaget, nemlig som en Jærnbane fra Hammel over Høver Kro o. s. v. til Aarhus. Det forekommer mig, at Egnen om Hammel eller Hammel By, som er et ikke uvigtigt Punkt, kan have et berettiget Ønske om at træde i nærmere Forbindelse med Jærnbanenettet, men det forekommer mig, at en privat Jærnbane, som skal have et stort Statstilskud, bør det ikke tillades at løre ligesom den forrige af mig nævnte Jærnbane Side om Side med Statsbanen, det maa kun tillades den at knyttes til det nærmeste Punkt paa Statsbanen, og det vilde altsaa være en Station nærmest ved Hammel. — De øvrige Forslag har jeg ikke noget at indvende imod, der er allerede gjort tilstrækkelige Indvendinger mod disse af dem af det ærede 2det Medlem for 11te Kred (Th. Nielsen). Jeg finder, at forskellige af disse Jærnbaner bør slet ikke tillades, og jeg slutter mig til Motiveringen af den Tanke, som det ærede Medlem fremsatte i Gaar.

Dermed skal jeg ogsaa slutte, idet jeg ønsker Forslaget al god Lykke paa Vejen og haaber, det maa kunne træde ud i Livet den 11te Marts.

Breinholdt: Der er fremlømt fra flere Sider her i Tinget en vis Vængstelse over for dette store Tal af Baner; ja, der er endogsaa fra en enkelt Side gjort Vængstelse. Jeg tror imidlertid, at den Vængstelse er temmelig ufornudden, i alt Fald staar det for mig saaledes. Vel er det ganske vist et meget stort Tal af Baner, der findes her i Lovforslaget, ikke mindre end 3 Gange 9, men det turde nok hælde, at man meget godt kunde dividere dette Antal med 3, saaledes at man i Virkeligheden kun fik et nogenlunde bestemt Tal. Jeg skal sige, hvorfor jeg tror det. Der vil som allerede udtalt af en æret Taler, det ærede 1ste Medlem for 7de Nr. (Steel), være en Del af disse Baner, som umulig kunne komme til Gennemførelse, dels fordi man ikke kan faa de fornødne Pengemidler bragte til Veje og dels af andre Grunde, f. Eks. Uenighed om Retningslinien og deslige. Der vil dernæst være en anden Del, som sikkert ikke vil komme til Udførelse i dette Aarhundrede, enten fordi det bliver vanstelig at faa Pengemidlerne tilvejebragte eller at blive enig om Retningslinien, idet man i det hele taget staar langt tilbage med Forarbejderne. Tilbage bliver altsaa kun den sidste Del, og den tror jeg ikke bliver større, end at man ikke behøver at ængstes for den. Jeg tror ikke, den vil lægge et ganske utilbørligt Beslag, hverken paa Landets økonomiske Kræfter eller paa dets Arbejdsraft. Navnlig i den sidste Henseende har der jo ogsaa fra mange Sider rejst sig store Betænklichkeiten ved det Beslag, der vilde komme til at lægges paa Arbejdsraften, der navnlig paa Landet allerede er langt fra rigelig og meget vanstelig. I saa Henseende har jeg et noget andet Syn paa Forholdene, thi ikke blot gaar jeg, som nævnt, ud fra den store Reduktion, der i Virkeligheden vil finde Sted af Banerne, men jeg tror, at man ikke maa glemme, at forinden man kommer til Udførelsen af disse Baneanlæg — selv inden den første Udførelse — vil der være frigjort en overordentlig stor Del Arbejdsraft ved nogle kolossalt store Anlæg, som da vilde være udførte. Jeg skal nævne vor Sø- og Landbefæstning, Frihavnsanlægget og den store tykke Nord-Ostersøkanal, der ogsaa ligger i vor Næthed, hvorved sikkert de faa Baner, der ville komme til Udførelse i de første Aar, ogsaa ville finde meget tilstrækkelig og rigelig Arbejdsraft. Jeg tror, at man, tværtimod at nære Frygt, maa være glad for, at der aabner sig et Felt for alle disse frigjorte Arbejdere, hvis Arbejde nu jo netop har en lignende Karakter som Arbejdet ved Jærnbanean-